

POSTANOWIENIE

Dnia 2 grudnia 2011 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Halina Kiriło

w sprawie z powództwa E. Operator Spółki Akcyjnej
przeciwko Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki
z udziałem zainteresowanej A. S.

o zgłoszenie zastrzeżeń do odmowy przyłączenia sieci,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 2 grudnia 2011 r.,
skargi kasacyjnej strony pozwanej od wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie
z dnia 30 listopada 2010 r.,

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny w Warszawie wyrokiem z dnia 30 listopada 2010 r.,
wydanym w wyniku rozpoznania apelacji E. Operator SA (powód), zmienił wyrok
Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z
dnia 24 lutego 2010 r. w sprawie o zgłoszenie zastrzeżeń do odmowy przyłączenia
do sieci nieruchomości A. S. (zainteresowana) w ten sposób, że uchylił decyzję
Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki (Prezes Urzędu) z dnia 31 października 2008
r.

Prezes Urzędu zaskarżył wyrok Sądu Apelacyjnego skargą kasacyjną
w całości. Wnosząc o przyjęcie jej do rozpoznania Prezes Urzędu powołał się na
przesłankę z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. Zdaniem Prezesa Urzędu Sąd Apelacyjny
w sposób oczywisty naruszył przepisy art. 192 pkt 3 k.p.c. oraz art. 316 § 1 k.p.c.

uznając, że zbycie nieruchomości przez zainteresowaną w toku postępowania sądowego oznacza, że decyzja Prezesa Urzędu wydana w sprawie zgłoszenia zastrzeżeń do odmowy przyłączenia do sieci podlega uchyleniu, ponieważ zainteresowana nie posiada tytułu prawnego do nieruchomości, której przedmiotowa decyzja dotyczy. Według skarżącego takie stanowisko w oczywisty sposób narusza art. 192 pkt 3 k.p.c. Z przepisu tego wynika wprost, że zbycie w toku sprawy rzeczy lub prawa, objętych sporem, nie ma wpływu na dalszy bieg sprawy. W niniejszym przypadku zainteresowana dopiero po doręczeniu odwołania stronom, a zatem w toku postępowania przed Sądem Okręgowym, zbyła nieruchomość. Zbycie nieruchomości nie powinno zaś skutkować uchyleniem decyzji Prezesa Urzędu, ponieważ legitymowanie się tytułem własności przez inny podmiot niż zainteresowana nie ma wpływu dla rozstrzygnięcia w niniejszej sprawie, skoro Prezes Urzędu ustalił, że istnieją ekonomiczne warunki przyłączenia do sieci nieruchomości zainteresowanej. Fakt zmiany właściciela nieruchomości nie może automatycznie oznaczać, że nie istnieją warunki ekonomiczne przyłączenia, których występowanie potwierdzono w postępowaniu zakończonym wydaniem decyzji przez Prezesa Urzędu oraz w wyroku Sądu pierwszej instancji.

Prezes Urzędu podniósł również, że Sąd Apelacyjny naruszył w sposób oczywisty przepisy prawa materialnego, to jest art. 7 ust. 3 w związku z art. 7 ust. 3a oraz art. 8 ust. 1 w związku z art. 7 ust. 9 Prawa energetycznego (w brzmieniu obowiązującym do dnia 10 marca 2010 r.) poprzez niewłaściwe zastosowanie. Istotą postępowania w niniejszej sprawie było rozpoznanie odwołania powoda od decyzji Prezesa Urzędu w sprawie zgłoszenia zastrzeżeń do odmowy przyłączenia do sieci elektroenergetycznej nieruchomości zainteresowanej. Natomiast powołane przepisy znajdują zastosowanie w sprawie o rozstrzygnięcie sporu dotyczącego odmowy zawarcia umowy o przyłączenie do sieci, wszczętego na podstawie art. 8 ust. 1 Prawa energetycznego. Obowiązek zawarcia umowy nie wiąże, gdy ubiegający się o zawarcie umowy nie ma tytułu prawnego do korzystania z nieruchomości, obiektu lub lokalu, do których paliwa gazowe lub energia mają być dostarczane. Przesłanka legitymowania się tytułem prawnym do nieruchomości nie ma natomiast zastosowania w sprawie zgłoszenia zastrzeżeń do odmowy zawarcia umowy o przyłączenie do sieci, ponieważ kwestią zasadniczą dla tego

postępowania było ustalenie i ocena, czy istnieją ekonomiczne warunki przyłączenia do sieci danej nieruchomości. Zmiana właściciela nieruchomości w toku postępowania sądowego z odwołania od decyzji Prezesa Urzędu o zgłoszeniu zastrzeżeń do odmowy zawarcia umowy o przyłączenie do sieci nie powinna zatem skutkować uchyleniem decyzji Prezesa Urzędu.

Sąd Najwyższy zważył co następuje:

Skarga kasacyjna Prezesa Urzędu nie kwalifikowała się do przyjęcia celem jej merytorycznego rozpoznania. Przekonanie Sądu Najwyższego oceniającego na etapie tzw. przedsądu zasadność przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania w oparciu o przesłankę z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. wymaga przytoczenia wyводу prawnego zawierającego stosowne argumenty uwzględniające specyfikę tej podstawy wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 26 kwietnia 2006 r., II CZ 28/06 LEX nr 198531, z dnia 10 sierpnia 2006 r., V CSK 204/06, LEX nr 421035, z dnia 9 stycznia 2008 r., III PK 70/07, LEX nr 448289, z dnia 11 stycznia 2008 r., I UK 283/07, LEX nr 448205, z dnia 3 kwietnia 2008 r., II PK 352/07, LEX nr 465859 i z dnia 5 września 2008 r., I CZ 64/08).

Zważyć ponadto należy, że dla przyjęcia skargi do rozpoznania na podstawie art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. niezbędne jest wykazanie kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego. Naruszenie ma być oczywiste, a zatem widoczne *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, bez potrzeby wchodzenia w szczegóły czy dokonywania pogłębionej analizy tekstu wchodzących w grę przepisów i doszukiwania się ich znaczenia (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 16 września 2003 r., IV CZ 100/03, LEX nr 82274, z dnia 22 stycznia 2008 r., I UK 218/07, LEX nr 375616, z dnia 26 lutego 2008 r. II UK 317/07, LEX nr 453107, z dnia 9 maja 2008 r. II PK 11/08, LEX nr 490364, z dnia 21 maja 2008 r., I UK 11/08, LEX nr 491538 i z dnia 9 czerwca 2008 r., II UK 38/08, LEX nr 494134). Ponadto, przesłanką przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania nie jest oczywiste naruszenie konkretnego przepisu prawa

materialnego lub procesowego, lecz sytuacja, w której naruszenie to spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia. Sam zarzut naruszenia (nawet oczywistego) określonego przepisu (przepisów) nie prowadzi wprost do oceny, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 7 stycznia 2003 r., I PK 227/02, OSNP 2004 r., nr 13, poz. 230, z dnia 11 stycznia 2008 r., I UK 285/07, LEX nr 442743, z dnia 11 kwietnia 2008 r., I UK 46/08, LEX nr 469185 i z dnia 9 czerwca 2008 r., II UK 37/08, LEX nr 494133).

Przenosząc powyższe rozważania na płaszczyznę niniejszego sporu należy stwierdzić, że Prezes Urzędu nie wykazał, by wnoszona przez niego skarga kasacyjna była oczywiście zasadna.

W zakresie dotyczącym obrazy przez Sąd Apelacyjny art. 192 pkt 3 k.p.c. oraz art. 316 § 1 k.p.c. wywód Prezesa Urzędu nie zawiera argumentacji wskazującej na oczywistość konieczności zastosowania przepisu art. 192 pkt 3 k.p.c. w sprawie z odwołania od decyzji Prezesa Urzędu o zgłoszeniu zastrzeżeń do odmowy przyłączenia do sieci. Prezes Urzędu nie wykazał mianowicie, by z przepisu tego wynikało w sposób niebudzący jakichkolwiek wątpliwości interpretacyjnych, że zwrot „zbycie w toku sprawy rzeczy objętej sporem” obejmuje swym zakresem zbycie nieruchomości przez osobę mającą w niniejszej sprawie (do momentu sprzedaży nieruchomości) status zainteresowanego, w sytuacji gdy spór toczy się między przedsiębiorstwem energetycznym (powód) a Prezesem Urzędu (pozwany) i dotyczy zasadności zgłoszonych przez Prezesa Urzędu zastrzeżeń do zachowania przedsiębiorstwa energetycznego polegającego na odmowie przyłączenia do sieci nieruchomości zainteresowanej na warunkach określonych we wniosku zainteresowanej. Zawarty w uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wywód Prezesa Urzędu nie zawiera jakichkolwiek odwołań do orzecznictwa sądowego, w tym Sądu Najwyższego, ani dotychczasowego dorobku piśmiennictwa, uzasadniających tezę o oczywistości naruszenia przez Sąd Apelacyjny art. 192 pkt 3 k.p.c. oraz art. 316 § 1 k.p.c. Ponadto, w sytuacji, gdy brak orzecznictwa Sądu Najwyższego dotyczącego zastosowania art. 192 pkt 3 k.p.c. w sprawach z zakresu regulacji energetyki, a przepis ten wywołuje stale różne wątpliwości interpretacyjne w innego rodzaju sprawach cywilnych (zob. uchwała Sądu Najwyższego z 17 czerwca 2010 r.,

III CZP 38/10, OSNC 2011, Nr 1, poz. 3), całkowicie nieuprawniony jest wniosek o kwalifikowanej postaci naruszenia tego przepisu przez Sąd drugiej instancji.

Nie sposób również dopatrzeć się oczywistego naruszenia przepisów prawa materialnego powołanych w uzasadnieniu wniosku o przyjęcie do rozpoznania skargi kasacyjnej Prezesa Urzędu, to jest art. 7 ust. 3 w związku z art. 7 ust. 3a oraz art. 8 ust. 1 w związku z art. 7 ust. 9 Prawa energetycznego. Z uzasadnienia zaskarżonego wyroku wynika, że umowę o przyłączenie do sieci zawiera się z konkretnym podmiotem ubiegającym się o przyłączenie dla określonej nieruchomości. Wniosek o zawarcie umowy o przyłączenie do sieci, a przez to decyzja o zgłoszeniu zastrzeżeń do odmowy przyłączenia do sieci, są podwójnie skonkretyzowane: co do osoby wnioskodawcy oraz co do nieruchomości. Co prawda przedsiębiorstwa energetyczne zobowiązane są do zawierania umów o przyłączenie do sieci na zasadzie równoprawnego traktowania, co sugeruje mniejsze znaczenie strony podmiotowej wniosku, jednakże Prezes Urzędu nie przedstawił w uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania argumentacji wykazującej, że w świetle Prawa energetycznego w przypadku zbycia nieruchomości, której dotyczy decyzja Prezesa Urzędu o zgłoszeniu zastrzeżeń do odmowy przyłączenia do sieci dotychczasowego właściciela, powyższa decyzja ta nakłada na przedsiębiorstwo energetyczne obowiązki wobec nabywcy przedmiotowej nieruchomości.

Ponadto, przedstawiona w uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania argumentacja Prezesa Urzędu pomija okoliczność, że na mocy zmian wprowadzonych do art. 7 ust. 9 Prawa energetycznego przez art. 1 pkt 5 lit d) ustawy z dnia 8 stycznia 2010 r. o zmianie ustawy - Prawo energetyczne oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz.U. nr 21, poz. 104) Prezes Urzędu utracił kompetencję do wydawania decyzji o zgłoszeniu zastrzeżeń do odmowy przyłączenia do sieci. Stosownie zaś do art. 20 tej ustawy, do spraw wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy tej ustawy. Zmiana stanu prawnego, przy tak sformułowanych przepisach przejściowych, nie pozwala na uznanie za oczywiście zasadną skargi kasacyjnej Prezesa Urzędu, w sytuacji gdy zaskarżonym wyrokiem Sąd Apelacyjny zmienił wyrok Sądu pierwszej instancji i uchylił decyzję Prezesa Urzędu. Takie

rozstrzygnięcie, pomimo braku stosownej argumentacji w uzasadnieniu wyroku Sądu drugiej instancji, odpowiada prawu, jako konsekwencja zmiany przepisów stanowiących podstawę kompetencyjną działań Prezesa Urzędu.

Mając powyższe na względzie Sąd Najwyższy z mocy art. 398⁹ § 2 k.p.c. orzekł jak w sentencji postanowienia.